Стратегија утицаја климатских промена на интеракцију екосистемских услуга укоришћењу и управљању шумским ресурсима Београда

Записник са Радионице „ Вредновање екосистемских услуга“

Модератор: Анђелка Јевтовић, дипл. инж.пејз.арх.,

Јавно предузеће „Србијашуме“,ШГ“Београд“

Тема радионице: Дефинисање и вредновање ексистемских услуга
Место и време одржавања радионице: **Шумска управа „Рит**“, Борча, Црвенка бб, 09. август 2021. године од 09:00 до 11:00

Учесници:

1. Анђелка Јевтовић, ЈП „Србијашуме“, ШГ „Београд“
2. Стево Секулић; ЈП „Србијашуме“, ШГ „Београд“
3. Михаило Раткнић, Институт за шумарство
4. Драган Раковић, ЈП „Србијашуме“, ШГ „Београд“
5. Јасмина Ковачевић, ЈП „Србијашуме“, ШГ „Београд“
6. Александар Поповић, ЈП „Србијашуме“, ШГ „Београд“
7. Сања Јешић, ЈП „Србијашуме“, ШГ „Београд“

Постојеће стање: Екосистемске услуге (ЕСУ) нису до сада ни законски , а ни практично третиране у смислу економског вредновања.Шума је углавном вреднована преко вредности дрвета , а не кроз остале користи које она пружа.Стратегија има за циљ да вреднује остале вредности шуме јер је то саставни део одрживог коришћења природних ресурса.Када се утврде данашње вредности ЕСУ , моћи ће да се утврди на који начин ће се мењати поједине екосистемске вредностии и утврдиће се у ком правцу треба да се усмере будућа финансијска улагања у ЕС,У које ће се мењати услед климатских промена.

Из тог разлога ће се неке од њих занемарити, а у неке ће се улагати пуно више. Статегијом ће се направити модели који би показали које ће све ЕСУ опстати у периоду од 30-50и 100 година уз примену одређених адаптивних мера на које треба да се усмере наше активности.Ово се односи на избор адаптивних мера које ће да се одупру климатским променама и на тај начин обезбеде трајност ЕСУ.Кроз Стратегију ће се,различитим методама вредновати сваку ЕСУ и због тога је од велике важности да од корисника ЕСУ добијемо информације о постојећим услугама екосистема , о могућем побољшању постојећих ресурса, о могућности коришћења нових и о проблемима који постоје.

УСЛУГА ЕКОСИСТЕМА СУ:

1.УСЛУГЕ ПОДРШКЕ услуге које су неопходне за производњу свих осталих услуга екосистема формирање земљишта, фотосинтеза, кружење воде и хране

2.УСЛУГЕ СНАБДЕВАЊА производи који се добијају од екосистема храна, влакна, гориво, генетски ресурси, биохемикалије, природни лекови, лекови, ресурси за украсе и свежа вода

3.УСЛУГЕ РЕГУЛИСАЊА користи које се добијају од регулисања процеса екосистема

регулисање квалитета ваздуха, регулисање климе и ерозије, чишћење воде, регулисања болести и штеточина, регулисање природних штетности

4.КУЛТУРНЕ УСЛУГЕ нематеријалне користи које људи добијају од екосистема духовно обогаћивање, развој знања, самоупознавање, рекреација и естетска искуства

На основу Закона о накнадама за коришћење јавних добара („Службени гласник РС“, број 95/2018), члана 68. Закона о заштити природе („Службени гласник РС“, број 36/2009, 88/2010, 91/2010-испр., 14/2016 и 95/2018 -други закон), члана 13. Решења о стављању под заштиту природног добра донете су Одлуке о накнадама за коришћење заштићеног подручја Предела изузетних одлика отвара могућности за прикупљање средстава која ће се наменски трошити за унапређење заштићених добара (отвара се наменски рачун за свако заштићено природно добро).

Представници ЈП „Србијашуме“, ШГ „Београд“

Позив за радионицу је упућен општини Палилула. Због промена које су у општини

актуелне (промена председника општине) нема месних заједница и још увек нико није задужен за екологију.Позвано је још неколико корисника из окружења, али се нису одазвали. Из тог разлога су на радионици учествовали само запослени у ШУ Рит.

Представник Института за шумарство

Постављено је питање шта још у овој шумској управи може да се користи из шуме сем дрвне масе.

Наводи да је од великог значаја указивање на постојеће проблеме и да ће они бити обухваћени у Стратегији у делу који се односи на ризике.

Представници ЈП „Србијашуме“, ШГ „Београд“

Површина којом се управља износи 1800ха.Граница не обухвата бесправно изграђене објекте уз обалу Дунава.

Проблем: Велики проблем су отпадне воде (договор је да Раковић пошаље списак локација где постоји проблем)

Наводи се да се ништа не наплаћује од ЕСУ осим издавања земљишта за испашу пчела и рибарских дозвола.

Потенцијали су:

- Проширити наплату за испашу пчела
- Наплата за коришћење канала где вежбају кајакашки клубови
- Бициклистичке туре насипом (повезати део стазе до Земуна) и прављење пунктова за поправку бицикала и могућност продаје хране и пића.
- Постоји велики број заштићених врста птица и постоји могућност за прављење тура за посматрање птица
- Наплата за сакупљање лековитог биља(гавез, бели слез) и печурки (жуто пиле):
- Наплата сакупљања дивљих купина.
- Постојећа површина Старог расадника који може да се претвори у арборетум и да служи као простор за рекреацију.

Проблем:

- До сад нисмо имали довољно радника који би се бавили овим пословима, али ће се након проглашења ЗПД „Дунав“ које се очекује у скорој будућности створити услови за решавање овог проблема.
- Бесправна градња
- Изливање отпадних вода у шуму (насеље Котеж и Падинска Скела као и Панчевачки рит изливају своју канализацију у шуму тј. У кубике од експлоатације шљунка).
- Велики број дивљих депонија
- Појава великог сушења дрвећа услед климатских промена као и услед опадања нивоа подземних вода – Из тог разлога се истражују могућности за промену врста (топола више није добра врста и могуће је да ће се заменити тврдим лишћарима-храст,црни орах,софора..).
- Фотографије су код Јасмине Ковачевић